

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła o zasądzenie od pozwanego R. O. kwoty 117.227,10 zł z odsetkami ustawowymi od kwot: 31.832,45 zł od dnia 26 września 2013 r. do dnia 10 czerwca 2014 r., 24.539,73 zł od dnia 11 czerwca 2014 r., 29.134,83 zł od dnia 10 października 2013 r., 26.085,26 zł od dnia 17 października 2013 r., 37.467,28 zł od dnia 8 listopada 2013 r. oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w ramach prowadzonej działalności pozwany zakupił u powódki towar. Po wydaniu oleju napędowego w związku z brakiem reklamacji ze strony pozwanego powódka wystawiła faktury VAT nr (...) na kwotę 31.832,45 zł płatną do dnia 25 września 2013 r., fakturę VAT nr (...) na kwotę 29.134,83 zł płatną do dnia 9 października 2013 r., fakturę VAT nr (...) na kwotę 26.085,26 zł płatną do dnia 16 października 2013 r. oraz fakturę VAT nr (...) na kwotę 37.467,28 zł płatną do dnia 7 listopada 2013 r. Pozwany nie dokonał zapłaty we wskazanych terminach, nie kwestionował wysokości należności i jakości towaru. Dokonał zapłaty kwoty 20.000 zł w dniu 10 czerwca 2014 r., która to kwota została zaliczona na poczet należności z faktur o numerach (...) (w części 12.707,28 zł) i (...) (7.292,72 zł). Do zapłaty z tytułu drugiej z faktur pozostaje zatem kwota 24.539,73 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 września 2014 r. referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Szczecinie uwzględnił żądanie pozwu.

Pozwany wywiódł sprzeciw od powyższego orzeczenia, zaskarżając je w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że na dzień wydania nakazu zapłaty nie miał w stosunku do powódki zaległości płatniczych. W dniu 12 sierpnia 2013 r. dokonał bowiem zapłaty kwoty 26.752,50 zł za fakturę nr (...) r., a w dniu 28 sierpnia 2013 r. kwoty 21.315,97 zł za fakturę nr (...). W dniu 2 września 2013 r. zapłacił powódce za olej napędowy 30.000 zł, w dniu 18 września 2013 r. – 30.000 zł, a 30 września 2013 r. o 50.000 zł. Pozostałe należności wynikające z faktur nr (...) pozwany uregulował częściowo wpłacając na rzecz powódki w dniu 15 października 2014 r. kwotę 40.000 zł. W celu rozliczenia wszystkich zakupów oleju pozwany zapłacił w dniu 10 czerwca 2014 r. kwotę 20.000 zł oraz w dniu 8 sierpnia 2014 r. ponownie 20.000 zł.

Pismem z dnia 17 grudnia 2014 r. powódka cofnęła pozew co do kwoty 20.000 zł.

Na rozprawie w dniu 20 maja 2015 r. powódka cofnęła powództwo co do kwoty 25.000 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej pozwany nabywał od powódki olej napędowy. Po wydaniu towaru powódka wystawiała faktury VAT, obciążające pozwanego należnościami za nabyty olej. Pozwany nie zgłaszał zastrzeżeń co do jakości otrzymanego towaru, nie kwestionował istnienia podstaw do wystawienia faktur i powstania po jego stronie obowiązku zapłaty.

Okoliczność bezsporna

W dniu 12 sierpnia 2013 r. pozwany dokonał na rzecz powódki wpłaty kwoty 26.752,50 zł. W tytule transakcji powołał fakturę nr (...).

Dowód:

- potwierdzenie transakcji z dnia 12.08.2013 r. k. 37

W dniu 28 sierpnia 2013 r. pozwany dokonał na rzecz powódki wpłaty kwoty 21.315,97 zł. W tytule transakcji powołał fakturę nr (...).

Dowód:

- potwierdzenie transakcji z dnia 28.08.2013 r. k. 38

W dniu 2 września 2013 r. pozwany dokonał na rzecz powódki wpłaty kwoty 30.000 zł. W tytule transakcji powołał fakturę za olej napędowy. Wpłata została zaliczona na poczet należności z faktur VAT nr (...) (częściowo), które nie są dochodzone w niniejszym postępowaniu.

Dowód:

- potwierdzenie transakcji z dnia 2.09.2013 r. k. 39

W dniu 18 września 2013 r. pozwany dokonał na rzecz powódki wpłaty kwoty 30.000 zł. W tytule transakcji powołał fakturę za olej napędowy. Wpłata została zaliczona na poczet należności z faktur VAT nr (...) (częściowo), które nie są dochodzone w niniejszym postępowaniu.

Dowód:

- potwierdzenie transakcji z dnia 18.09.2013 r. k. 40

W dniu 30 września 2013 r. pozwany dokonał na rzecz powódki wpłaty kwoty 50.000 zł. W tytule transakcji powołał fakturę za olej napędowy. Wpłata została zaliczona na poczet należności z faktur VAT nr (...) (częściowo), które nie są dochodzone w niniejszym postępowaniu, i (...) (częściowo – co do kwoty 1.590,70 zł).

Dowód:

- potwierdzenie transakcji z dnia 30.09.2013 r. k. 41

W dniu 15 października 2013 r. pozwany dokonał na rzecz powódki wpłaty kwoty 40.000 zł. W tytule transakcji powołał fakturę za olej napędowy. Wpłata została zaliczona na poczet należności z faktur VAT nr (...), które nie są dochodzone w niniejszym postępowaniu, i (...) (częściowo – co do kwoty 11.626,72 zł).

Dowód:

- potwierdzenie transakcji z dnia 15.10.2013 r. k. 42

W dniu 24 września 2013 r. powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 31.832,45 zł brutto. Termin płatności określono na 25 września 2013 r.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) k. 11

W dniu 8 października 2013 r. powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 29.134,83 zł brutto. Termin płatności określono na 9 października 2013 r.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) k. 12

W dniu 16 października 2013 r. powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 26.085,26 zł brutto. Termin płatności określono na 16 października 2013 r.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) k. 13

W dniu 6 listopada 2013 r. powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 37.467,28 zł brutto. Termin płatności określono na 7 listopada 2013 r.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) k. 14

Pismem z dnia 9 maja 2014 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 137.448,47 zł, w tym 137.227,07 zł tytułem należności głównej stwierdzonej fakturami o numerach (...).40 zł tytułem przedprocesowej pomocy prawnej. Jako termin zapłaty wskazała 16 maja 2014 r.

Pozwany otrzymał wezwanie w dniu 12 maja 2014 r.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty k. 16

- potwierdzenie odbioru k. 17

W dniu 10 czerwca 2014 r. pozwany dokonał wpłaty na rzecz powódki kwoty 20.000 zł. W tytule wskazał zapłatę za olej napędowy. Wpłata została zaliczona na poczet należności z faktur VAT nr (...) (częściowo – co do kwoty 7.292,72 zł).

Dowód:

- potwierdzenie wykonania operacji k. 15

- potwierdzenie operacji z dnia 10.06.2014 r. k. 43

W dniu 17 czerwca 2014 r. powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 14.966,64 zł brutto. Termin płatności określono na 17 czerwca 2014 r.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) k. 72

W dniu 8 sierpnia 2014 r. pozwany dokonał wpłaty na rzecz powódki kwoty 20.000 zł. W tytule wskazał „R. – za olej napędowy”.

Dowód:

- potwierdzenie operacji z dnia 8.08.2014 r. k. 44

W dniu 7 lutego 2015 r. pozwany uiścił na rzecz powódki kwotę 15.000 zł. w tytule wpłaty wskazał fakturę VAT nr (...) i częściowo fakturę VAT nr (...).

Dowód:

- dowód wpłaty z dnia 7.02.2015 r. k. 84

W dniu 19 maja 2015 r. pozwany dokonał na rzecz powódki wpłaty kwoty 10.000 zł. W tytule transakcji powołał fakturę za olej napędowy.

Dowód:

- potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 19.05.2015 r. k. 83

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo oparte jest na przepisie art. 535 § 1 k.c., zgodnie z którym **przez** umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Stan faktyczny ustalono na podstawie dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony. Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego z uwagi na jego niestawiennictwo.

Pozwany w sprzeciwie wskazał na liczne wpłaty na poczet kwoty dochodzonej w pozwie, niemniej po złożeniu przez powódkę w piśmie z dnia 17 grudnia 2014 r. szczegółowego rozliczenia wpłat i wyszczególnienia faktur wcześniejszych, na poczet których wpłaty te zostały zaliczone, pozwany nie odniósł się do tego zestawienia. Pozwany w szczególności nie zaprzeczył wystawieniu innych wcześniejszych faktur na kwoty wskazane przez powódkę, jak również nie wykazał, by zapłacił za te faktury w inny sposób, niż podała powódka. Pozwany utrzymywał wprawdzie, że dokonywał wpłat na rzecz powódki w części bez pokwitowania, w części przelewem, jednakże twierdzeń tych w żaden sposób nie udowodnił. Na poparcie tych twierdzeń złożono jedynie dwa dowody wpłat (10.000 zł i 15.000 zł). Ostatecznie sąd przyjął, że powódka uprawniona była do zarachowania wpłat powołanych we sprzeciwie na poczet należności wymienionych w piśmie z dnia 17.12.2014 r. W konsekwencji Dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie miały 3 wpłaty pozwanego, a mianowicie : wpłata z dnia 8 sierpnia 2014 r. w kwocie 20.000 zł, wpłata z dnia 7 lutego 2015 r. w kwocie 15.000 zł oraz wpłata z dnia 19 maja 2015 r. w kwocie 10.000 zł

Przy wpłacie z 8.08.2014 r. w kwocie 20.000 zł pozwany nie wskazał, na poczet jakiej należności (z której faktury) ma być zaliczona. Co do zasady – zgodnie z art. 451 § 2 k.c - wierzyciel mógł zaliczyć tę wpłatę na poczet wybranej przez siebie wierzytelności. Niemniej, wybór wierzyciela powinien nastąpić bezpośrednio z chwilą dokonania wpłaty i przybrać formę pokwitowania, o którym mowa w art.451 § 2 k.c.

Zgodnie bowiem z art. 451 § 1 k.c. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Przepis § 2 stanowi zaś, że jeżeli dłużnik nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić, a przyjął pokwitowanie, w którym wierzyciel zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z tych długów, dłużnik nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu.

Do akt nie złożono jakiegokolwiek dokumentu, z którego wynikałoby wystawienie pokwitowania wpłaconej kwoty na poczet faktury nr (...), a zatem nie faktury najstarszej, bo taką była faktura nr (...). Ani dłużnik ani wierzyciel nie złożyli zatem oświadczenia, na poczet którego długu ma być zarachowana wpłacona kwota. Wobec tego zastosowanie znajduje reguła zawarta w art. 451 § 3 k.c., zgodnie z którym braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych - na poczet najdawniej wymagalnego.

W konsekwencji wpłata kwoty 20.000 zł z 8.08.2014 r. zaliczona na poczet faktury nr (...), z której powód domagał się w pozwie kwoty 24.539,73 zł. Po zarachowaniu tej wpłaty pozostało do zapłaty z tej faktury 4539,73 zł. Ta zaś kwota została zaspokojona kolejną wpłatą z 7.02.2015 r. w łącznej kwocie 15.000 zł Wpłata ta zarachowana została na resztę należności z faktury nr (...), a w pozostałej części (10.460,27 zł) na poczet faktury nr (...). Z faktury nr (...) pozostało tym samym do zapłaty 18.674,56 zł. Ta należność zaspokojona została z kolei następną wpłatą z 19.05.2015 r. w łącznej kwocie 10.000 zł.

W konsekwencji faktura nr (...) została w całości zaspokojona, zaś z faktury nr (...) pozostało do zapłaty 8.674,456 zł. Należności z pozostałych faktur powołanych w pozwie nie zostały w ogóle zaspokojone. Z tych względów sąd uwzględnił powództwo co do kwoty 72.227,10 zł.

Na podstawie art. 481 k.c. orzeczono o odsetkach za opóźnienie. Sąd ustalił bieg odsetek adekwatnie do wpłat dokonywanych przez pozwanego.

W pozostałym zakresie umorzono postępowanie na podstawie art. 355 § 1 k.c. wobec cofnięcia pozwu.

Przed pierwszym posiedzeniem powód cofnął powództwo co do kwoty 20.000 zł. W związku z tym sąd zwrócił powodowi kwotę 500 zł tytułem opłaty od pozwu w cofniętej części.

Wobec tego, że pozwany przegrał sprawę na podstawie art. 98 k.c. zasądzono od niego koszty procesu obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3600 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa 17 zł oraz opłatę od pozwu pomniejszoną o zwróconą kwotę 500 zł.

11.06.2015 r.

ZARZĄDZENIE

(...)